

REFERAT Plan- og Miljøudvalget 2007-2021 d. 08-10-2019

Mødedato Tirsdag d. 08. oktober 2019 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Referat - Åben.....	3
Referat med bilag - Åben.....	9

Punkt 1: Referat - Åben

Referat

Plan- og Miljøudvalget 2018-2021

Ekstraordinært møde

Mødetidspunkt:

08-10-2019 00:00

Mødeafholdelse:

Information:

Deadline for godkendelse eller kommentering er den 8. oktober 2019 kl. 15.00.

Medlemmer:

Mette Hardam(V), Formand
Erik Kyed Trolle(A)
Tina Elisabeth Nymann(A)
Peter E. Nielsen(C)
June Menne(A)
Anders Brandt Sørensen(A)
Peter Sørensen(V)

Fraværende:

Stedfortrædere:

Indholdsfortegnelse

Plan- og Miljøudvalget 2018-2021

08-10-2019 00:00

1 (Åben) Genoptagelse - Godkendelse af høringsvar til Regionen vedr. råstofvinding.....	3
2 (Åben) Underskriftsside - 8. oktober 2019	5

1 (Åben) Genoptagelse - Godkendelse af hørings svar til Regionen vedr. råstofvinding

Sags ID: EMN-2019-00449

Sagsbehandler: Kirsten Haumann

Ansvarligt center: Teknik og miljø

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Plan- og Miljøudvalget besluttede den 1. oktober 2019 at holde et ekstraordinært udvalgs møde om godkendelse af hørings svaret til Regionen vedr. tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50 Gærum.

Regionsrådet besluttede på sit møde 24. september at meddele tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50 Gærum.

Regionens administration oplyser efterfølgende, at Frederikshavn Kommune snarest vil modtage udkastet til tilladelse i høring, høringsfristen er 4 uger.

Regionens afslag på ansøgning om råstofvinding på arealet blev ved Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af den 19. oktober 2018 hjemvist til fornyet behandling i Regionen.

Regionen har herefter indhentet udtalelse fra Frederikshavn Kommune vedrørende mulighed for alternative graveområder i kommunen, kommunens fremtidige planer for vandvinding i Gærum-området samt hvilke konkrete risici kommunen ser for forurening af drikkevandet ved råstofvinding i området.

Samtidig er der indhentet udtalelse fra Miljøstyrelsen om rammer for afgørelser i denne type sager.

Regionen vurderer herefter, med baggrund i disse svar, at råstofvindingen med de opstillede vilkår ikke forventes af indebære betydelig risiko for forurening af grundvandet i området, og hermed at der kan gives tilladelse til den ansøgte råstofvinding

Frederikshavn Kommune ønsker, som ved den tidligere sagsbehandling, at der ikke gives tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50. Begrundelsen er, at graveområderne ligger relativt tæt på indvindingsboringer ved Åsted Vandværk, og selv en minimal risiko for påvirkning af grundvandet i området vurderes som uacceptabelt.

Frederikshavn Kommunens hørings svar til Regionen er vedhæftet som bilag.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Plan- og Miljøudvalget godkender og fremsender det udarbejdede høringssvar til Regionen.

Beslutninger:

Indstillingen tiltrædes.

Bilag

1. Frederikshavn Kommunes svar på høring af udkast til råstoftilladelse Ravnsholtvej 50 Frederikshavn (DokID: 3479832 - EMN-2019-00449)

2 (Åben) Underskriftsside - 8. oktober 2019

Sags ID: EMN-2018-02340

Sagsbehandler: Louise Pedersen

Ansvarligt center: Ledelsessekretariatet

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Plan- og Miljøudvalget godkender beslutningsprotokollen.

Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

Punkt 2: Referat med bilag - Åben

Referat

Plan- og Miljøudvalget 2018-2021

Ekstraordinært møde

Mødetidspunkt:

08-10-2019 00:00

Mødeafholdelse:

Information:

Deadline for godkendelse eller kommentering er den 8. oktober 2019 kl. 15.00.

Medlemmer:

Mette Hardam(V), Formand
Erik Kyed Trolle(A)
Tina Elisabeth Nymann(A)
Peter E. Nielsen(C)
June Menne(A)
Anders Brandt Sørensen(A)
Peter Sørensen(V)

Fraværende:

Stedfortrædere:

Indholdsfortegnelse

Plan- og Miljøudvalget 2018-2021

08-10-2019 00:00

1 (Åben) Genoptagelse - Godkendelse af høringsvar til Regionen vedr. råstofvinding.....	3
2 (Åben) Underskriftsside - 8. oktober 2019	5

1 (Åben) Genoptagelse - Godkendelse af hørings svar til Regionen vedr. råstofvinding

Sags ID: EMN-2019-00449

Sagsbehandler: Kirsten Haumann

Ansvarligt center: Teknik og miljø

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Plan- og Miljøudvalget besluttede den 1. oktober 2019 at holde et ekstraordinært udvalgs møde om godkendelse af hørings svaret til Regionen vedr. tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50 Gærum.

Regionsrådet besluttede på sit møde 24. september at meddele tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50 Gærum.

Regionens administration oplyser efterfølgende, at Frederikshavn Kommune snarest vil modtage udkastet til tilladelse i høring, høringsfristen er 4 uger.

Regionens afslag på ansøgning om råstofvinding på arealet blev ved Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af den 19. oktober 2018 hjemvist til fornyet behandling i Regionen.

Regionen har herefter indhentet udtalelse fra Frederikshavn Kommune vedrørende mulighed for alternative graveområder i kommunen, kommunens fremtidige planer for vandvinding i Gærum-området samt hvilke konkrete risici kommunen ser for forurening af drikkevandet ved råstofvinding i området.

Samtidig er der indhentet udtalelse fra Miljøstyrelsen om rammer for afgørelser i denne type sager.

Regionen vurderer herefter, med baggrund i disse svar, at råstofvindingen med de opstillede vilkår ikke forventes af indebære betydelig risiko for forurening af grundvandet i området, og hermed at der kan gives tilladelse til den ansøgte råstofvinding

Frederikshavn Kommune ønsker, som ved den tidligere sagsbehandling, at der ikke gives tilladelse til råstofvinding ved Ravnholtvej 50. Begrundelsen er, at graveområderne ligger relativt tæt på indvindingsboringer ved Åsted Vandværk, og selv en minimal risiko for påvirkning af grundvandet i området vurderes som uacceptabelt.

Frederikshavn Kommunens hørings svar til Regionen er vedhæftet som bilag.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Plan- og Miljøudvalget godkender og fremsender det udarbejdede høringssvar til Regionen.

Beslutninger:

Indstillingen tiltrædes.

Bilag

1. Frederikshavn Kommunes svar på høring af udkast til råstoftilladelse Ravnsholtvej 50 Frederikshavn (DokID: 3479832 - EMN-2019-00449)

2 (Åben) Underskriftsside - 8. oktober 2019

Sags ID: EMN-2018-02340

Sagsbehandler: Louise Pedersen

Ansvarligt center: Ledelsessekretariatet

Beslutningskompetence

PMU

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Plan- og Miljøudvalget godkender beslutningsprotokollen.

Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

Bilagsforside

Dokument Navn:	Frederikshavn Kommunes svar på høring af udkast til råstoftilladelse Ravnsholtvej 50 Frederikshavn.pdf
Dokument Titel:	Frederikshavn Kommunes svar på høring af udkast til råstoftilladelse Ravnsholtvej 50 Frederikshavn
Dokument ID:	3479832
Placering:	Emnesager/Indsigelse vedr. råstofplan og vandindvinding/Dokumenter
Dagsordens titel	Genoptagelse - Godkendelse af høringssvar til Regionen vedr. råstofvinding
Dagsordenspunkt nr	1
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	1

Frederikshavn Kommunes svar på høring af udkast til råstoftilladelse Ravnholtvej 50
Frederikshavn.

Dato: 3. oktober 2019

Sagsnummer: EMN-2019-00449

DokId: 3476704

Frederikshavn Kommune fremsender i forlængelse heraf indsigelse mod de i høringen omhandlende gravetilladelser.

Regionen redegør i form af et bilag i sagsfremstilling for, at der fra Miljøstyrelsen er fremkommet nogle svar der bl.a. medfører, at forvaltningen ikke kan se andre muligheder end at give gravetilladelse til de to områder, og at et afslag i givet fald må formodes at blive indbragt for Ankenævnet eller domstolene.

Der henvises endvidere til, at der med henvisning til (uspecificeret) en tidligere klagenævnsafgørelse bør der meddeles gravetilladelse.

Vedr. nævnte bilag, Miljøstyrelsens svarskrift (J.nr. MST-860-00066):

Det bemærkes, at der i sagsfremstillingen udelades at oplyse om, at der i svaret fra Miljøstyrelsen s. 2 vedr. Råstoflovens §3 præciseres, at der ud over indvindingsinteresserne (af råstoffer) skal lægges vægt på en række beskyttelseshensyn. Det fremgår ligeledes i afgørelsen også at være gældende i de konkrete ansøgninger uagtet, at de måtte befinde sig i et udlagt graveområde. Samtidig fremgår det ikke i sagsfremstillingen, at Miljøstyrelsen i samme svar fremhæver, at der ikke i lovens forarbejder, i loven eller i retspraksis foreligger noget om, hvilken vægt de enkelte hensyn skal tillægges – derimod fremgår det, at det alene er op til beslutningstagerne i en samlet vurdering af forholdene at foretage denne vægtning og på et sagligt grundlag. Det præciseres, at der er tale om en formålsbestemmelse med tydeligt anførte afvejningskriterier / hensyn, der skal indgå i de skønsmæssige afgørelser.

Vedr. Ankenævnsafgørelsen (J.nr. 18/054442 – tidligere NMK-220-00116):

Det kan iagttages, at nævnet i afgørelsen (s.9) fremhæver, at der bl.a. er en række beskyttelseshensyn, der skal indgå i afvejningen / vægtningen af de forskellige lovbestemte hensyns indbyrdes vurdering. Ligeledes s. 9 fremhæves det, at denne afvejning af hensyn kan føre til, at der ikke meddeles tilladelse selv om et område måtte befinde sig i et udlagt graveområde. I den parallelle sag (18/05732 – tidligere NMK-220-00139) meddeler ankenævnet på s. 11, at regionens afslag ikke opfylder Forvaltningslovens § 24 og at afslaget lider af væsentlige retslige mangler. Det fremhæves i afgørelsen, at alene disse mangler medfører, at regionens afslag ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling.

Vi er i kommunen bl.a. gennem ovenstående sagsfremstilling fra regionen med de tilhørende bilag opmærksomme på, at alene en henvisning til et enkelt af de i Råstoflovens beskrevne hensyn, ikke i sig selv vil kunne medføre et afslag på de omhandlende graveansøgninger. Supplerende fremgår det ikke af Råstofloven, at en evt. mulig "risiko" for en anke eller udsigten til en evt. sag ved domstolene indgår som element i de lovbestemte hensyn beslutningstagerne skal forholde sig til og vægte i forhold til en konkret graveansøgning. Derimod fremhæves i de fremlagte dokumenter, at der af beslutningstagerne skal foretages samlet gennemgang, en samlet vurdering og en indbyrdes vægtning af samtlige af de hensyn, som loven ganske klart i § 3 anviser skal indgå i en beslutning.

I forlængelse af disse bemærkninger gennemgås efterfølgende en vifte af de hensyn, som Råstofloven fastlægger skal indgå i den vægtning / vurdering, der skal foretages i hvert enkelt tilfælde af vurderingen af graveansøgninger:

Hensynet til råstoffernes omfang:

For området omkring Åsted gælder, at råstofferne i området kapacitetsmæssigt uproblematisk kan undlades at give tilladelser til afgravning af. Dette beskrives

direkte i Region Nordjyllands råstofplanlægning – specifikt s.24 i regionens: ”Redegørelse for revision af Råstofplan 2016”. Her er det estimerede forbrug 24 år frem i tiden – altså dobbelt så lang tidshorisont som loven foreskriver - holdt op imod de tilgængelige kendte ressourcer, vel at mærke uden Åstedområdet. Tallene er tydelige: Et estimeret behov for 24-årsperioden er på 12,2 mio. m³ og tilgængelige mængder er på 17,15 mio. m³. Altså er der uden området ved Åsted tilgængelige og udlagte råstoffer til mere end dobbelt så lang tid som loven foreskriver - og herudover er der desuden en overdækning på knap 50%. Og der er endda i denne beregning ikke medregnet de mange mio. m³ råstoffer, der de seneste år er tilkommet fra havet.

Der er således ingen omfangs- / kapacitetsmæssigt forhold der giver belæg for at meddele en tilladelse, idet der allerede er en voldsom overkapacitet set i samfundsperspektiv.

Hensynet til råstoffernes kvalitet:

De kvaliteter af råstoffer der findes i Åstedområdet er identiske med de allerede tilgængelige råstoffer i områdets øvrige ressourceområder / råstofgrave. Der er ikke tale om nogen særegne eller specielle kvaliteter, der ikke allerede i rigt mål er tilgængelige i allerede åbne råstofgrave i området.

Der er således ingen kvalitetsmæssige hensyn, der giver belæg for at meddele en tilladelse til indvinding af de ansøgte kvaliteter.

Hensynet til forsyningssikkerhed:

Mindre end 4 km fra Åstedområdet (og beliggende uden for vandindvindingsområdet) blev i 2019 opstartet en indtil videre 12-årig indvinding fra en ny råstofgrav (Boelmøllevej v/ Gærum) med nøjagtig de samme kvaliteter som forefindes i Åstedområdet – de årlige mængder (200.000m³) fra denne råstofgrav dækker i øvrigt ca. 40 % af hele områdets samlede estimerede årlige råstofforbrug (ca. 500.000m³).

Tallene fremgår alle af tabel på side 24 i regionens debatoplæg: ”Redegørelse for revision af Råstofplan 2016” samt den aktuelle gravetilladelse.

I pågældende område vil der i øvrigt fremadrettet kunne inddrages yderligere arealer, hvor råstofmaterialer af samme kvalitet findes i store mængder.

Der er således ingen forsyningssikkerhedsmæssige forhold, der giver belæg for at meddele en tilladelse i det ansøgte område.

Planlægningshensyn:

I forbindelse med regionens langtidspanlægning af råstoffernes tilgængelighed i Nordjylland fastslås det i regionens ”Redegørelse for revision af Råstofplan 2016” s. 11: ”...at selv uden ressourcerne i Åsted vil der over planperioden fortsat være udlagt tilstrækkelige råstoffer af lignende kvalitet i råstofplanen....”.

Endelig må det også kunne tillægges en vis sekundær betydning, at området er udtaget af planlægningen og ikke længere er udlagt som graveområde – men derimod er overgået til interesseområde.

Der er således ikke et samfundsbehov for, at der åbnes nye grave eller udlægges graveområder i dette område.

Hensynet til infrastrukturanlæg:

I klagenævnets afgørelse (sagsnr. 18/05442) i denne sag fremgår s. 8 under punkt 3.2.1, linje 9, at der bl.a. i en afvejning af hensyn skal lægges vægt på forhold vedr.

infrastrukturanlæg. Vi har fra Frederikshavn Kommune i tidligere svar redegjort for nogle af de trafikale problemstillinger en tilladelse til råstofindvinding i dette område vil medføre. Dels er her tale om små, smalle veje, der ikke er bygget til massiv tung trafik fra 2 nye grusgrave og dels fungerer både den sydlige og nordlige tilkørsel til grusgravene som skolevej, der fortrinsvis foregår på cykel for områdets beboere.

Børn på cykel sammen med mange store 30-40 tons tunge lastbiler i ofte høj fart og med anhængere og kørende på kun 5 meter brede veje med dårlige oversigtsforhold – veje som allerede er belastet med betydelig svær landbrugsmæssig kørsel. I tilgift hertil hele problemstillingen omkring tilstrækkelig vinterrydning af sekundære veje – alt i alt en særdeles farlig konstellation især for de svage trafikanter.

Disse forhold taler imod, at der meddeles gravetilladelser. Det taler i hvert fald ikke for.

Erhvervsmæssige hensyn:

Der er allerede uden Åstedområdet flere forskellige entreprenører, der indvinder råstoffer i området, hvorfor det samfundsmæssige hensyn vedr. nødvendig konkurrence allerede er tilgodeset.

Der er således ingen for samfundet væsentlige konkurrencemæssige forhold, der taler for at meddele tilladelse.

Hensynet til naturbeskyttelse, herunder bevarelse af landskabelige værdier:

Dette vil altid være en subjektiv vurdering, men der kan trods dette ikke herske tvivl om, at hele Åstedområdet er et smukt, velbevaret og karakteristisk istidsmorænelandskab med adskillige velbevarede kulturspor i form af bl.a. mange rundhøje. Her er omfattende kiler af §3-områder ligesom området består af anseelige arealer med fredsskov. Ligesom området indeholder de to ådale: Åsted Ådal og ådalen omkring Lindet å. Hele området udgør et attraktivt kulturpræget landskab med betydelige naturværdier. Åbning af et nyt graveareal i dette område vil forventeligt medføre drastiske ændringer ikke kun af det pågældende områdes nuværende karakter, men i meget høj grad også af det storkuplede morænelandskabs udseende i bredere forstand.

Disse betragtninger / beskyttelseshensyn understøtter, at der undlades at meddele en tilladelse.

Hensynet til miljøet:

Hele området har gennem mange år været gødet med slam. Råstofindvinding vil medføre afgravninger indtil få meter over vandspejlet – for området vil det betyde afgravninger mellem 6 og 23 m. lagtykkelse. Væsentlige landskabelige ændringer af denne størrelse vil ubetinget medføre uoprettelige landskabelige spor i dette unikke morænelandskab. Supplerende kan henvises til den af Region Nordjylland hos COWI bestilte rapport "Kvalitativ grundvandsrisiko ved indvinding af råstoffer over vandspejlet" (august 2016), som i afsnit 2.2. s. 3 helt præcist redegør for, at hvis der i et område fjernes pløjelag / overjorden og derefter afgraves 10 m råstoffer hvorefter pløjelaget genanbringes så, citat: "fjerner man samtidig ca. halvdelen af områdets oprindelige evne til at tilbageholde miljøfremmede stoffer som f.eks. pesticider (beregnet vha. formel (6) i /1/)". Det er i lyset af disse faktuelle forhold en politisk vurdering / vægtning, om dette kan indebære en risiko set med forureningsøjne (intensiv mangeårig anvendelse af slam som gødning i området, halvering af den naturlige beskyttelse af grundvandet, risici for mulig indtrængning af forurenede vand fra de omkringliggende arealer, der ikke er omfattet af det statsligt udpegede indsatsområde osv. osv.).

Men det er ubetinget, at Cowi i deres notat redegør for en øget miljømæssig risiko ved denne type afgravninger samt samtidig anviser nogle mulige metoder til at minimere disse risici – men ikke at kunne fjerne dem.

Side4/5

Regionens egen rapport (Cowi rapporten) underbygger dermed direkte, at der udelades at meddele en tilladelse.

Hensynet til vandforsyningsinteresserne:

Miljøstyrelsens svar som tidligere er refereret til fastslår s. 5 : ”.....at råstofindvinding ikke er udelukket, fordi området også er udpeget til særligt drikkevandsområde – men, at der skal foretages en konkret afvejning efter råstoflovens § 3 og 7”. Heraf følger, at det derfor heller ikke er automatik i, at der bare kan gives gravetilladelser fordi området er et udlagt graveområde.

Frederikshavn Kommune har tidligere i sagen redegjort udtømmende for baggrunden for de forhold, der vedrører vandinteressehensynet, herunder bl.a.:

- at de to graveområder ligger umiddelbart op ad kommunes vandboringer i Åstedområdet,
- at et afgravet område kotemæssigt vil ligge væsentligt lavere end en stor del af de omkringliggende gennem mange år intensivt (mangeårig gødning med slam fra eksempelvis Hjørring renseanlæg) dyrkede landbrugsarealer
- at jordvolde i bedste fald alene vil kunne hindre overfladevand i at komme ned i det afgravede område, hvorimod indsivning fra omkringliggende arealer – hvor der tidligere i mange år har været anvendt pesticider og slam - ikke forhindres
- at regionens hos COWI udfærdigede rapport vedr. råstofgravning over vandspejlet fastslår, at ca. 50% af den naturlige grundvandsbeskyttelse fjernes, hvis der afgraves 8-10 m råstoffer selv om overfladejorden genanbringes
- at der umiddelbart ved siden af de ansøgte områder - og højere beliggende end ”bunden” af det ansøgte område - befinder sig et gammelt deponi i en tidligere grusgrav, hvor der i sin tid af Nordjyllands Amt blev forlangt etablering af kontrolboringer for fremadrettet løbende at kunne måle mulig forurening fra den i sin ulovlige deponering. Ingen ved med bestemthed, hvad dette deponi gemmer på af kemikalier – derfor kravet om løbende kontrolmålinger. Hvert år erfares nye potentielle farlige stoffer i vores undergrund – dette er en fortløbende udvikling, der vedvarende med baggrund i øget viden om, hvad der skal søges efter og nye erfaringer om forskellige stoffers farlighed ser ud til at fortsætte – herunder er div. deponier specielt risikofyldte.
- at råstofindvinding generelt medfører en øget aktivitet i og omkring graveområdet og hermed en fremadrettet øget risiko for bl.a. div. kemikalie- /brændstof- / oliespild samt påvirkning generelt af arealerne og hermed grundvandsressourcen
- endelig henvises til den tidligere indsendte tekniske redegørelse

Med de anførte bemærkninger omkring vandinteresserne er der alene vandindvindingsmæssige hensyn, der vægter for, at der ikke meddeles en gravetilladelse.

Vi har med ovenstående gennemgang af en række af de hensyn Råstofloven fastlægger og forudsætter vægtet og vurderet op mod hinanden ifm. råstofansøgninger, søgt at tydeliggøre og underbygge Frederikshavn Kommunes

indsigelse mod, at der meddeles gravetilladelser jf. det ansøgte. på en faglig og saglig måde med konkrete henvisninger til:

Side5/5

- Regionens egne publikationer og sagsfremstilling med tilhørende bilag,
- Miljøstyrelsens notat om sagen
- De 2 foreliggende ankeafgørelser
- Frederikshavn Vands faktuelle i sagen forelagte planer mv.

Med venlig hilsen,

Mette Hardam,
Formand for Plan og Miljøudvalget
Frederikshavn Kommune